

EUROCLASICA '99

HILDEGARDA Z BINGEN

ORDO VIRTUTUM

dramaturgická úprava (podle edice P. Dronkeho)
a scénická realizace

KATEŘINA BOBKOVÁ

osoby a obsazení

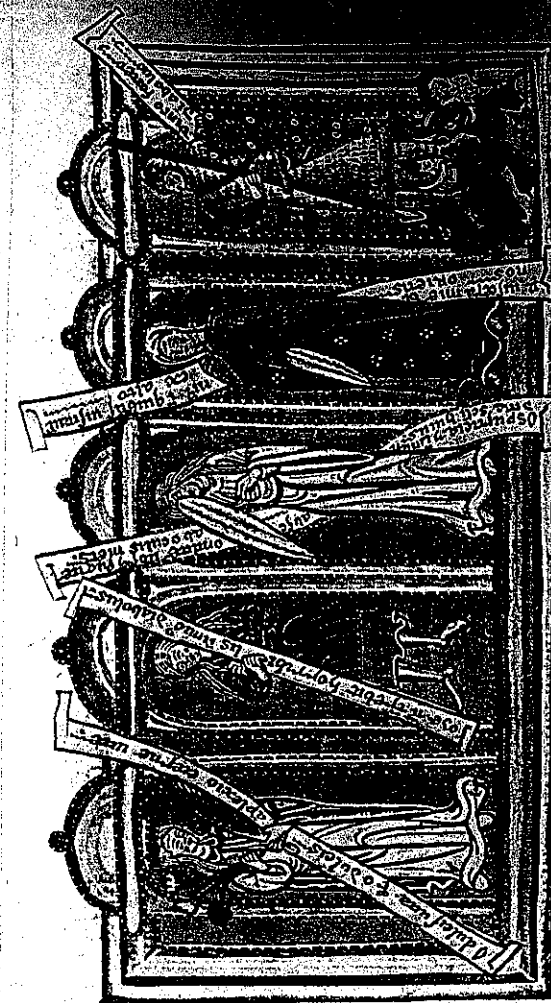
HUMILITAS	KIRA KARAKOZOVA
KARITAS	KATEŘINA BOBKOVÁ
TIMOR DEI	IVONA LALÁKOVÁ
OBOEDIENTIA	JANA CIGLEROVÁ
FIDES, SCIENCIA DEI	ZUZANA KULOVÁ
SPES	LUCIE PULTROVÁ
CASTITAS	KAROLINA JELÍNKOVÁ
VICTORIA	ALENA BOČKOVÁ
PATIENTIA	KATEŘINA KRÁTKÁ
DISCRETIO	TEREZA MÁLKOVÁ
ANIMA FELIX	ZDENĚK ŽALUD
GRAVATA	KRYŠTOF BOHÁČEK
INFELIX, POENITENS	MARTIN BAŽIL
DIABOLUS	ONDŘEJ POMETLO

26. 8. 1999

kostel Panny Marie Vítězné, Praha, Malá Strana

LAURIGER

v roce 1999 soubor pracuje za podpory hl.města Prahy

Hildegarda von Bingen

ORDO VIRTUTUM

že strojevdoučho vpleteneho za vousy mezi kola nepodařilo se do této chvíle vyprostit. V zachranných pracích se pokračuje. Proč se ti lidé sakra nevoholijó, hnevá se Král-Vávra po hanácku. Tajemník Kukulím proto doporučí tvrdý režim poněkud uvolnit a systéem úředně stanovených základních životních zásad rozšířit o heslo: V Anglii dřó zákazníka bez noža, a my se holíme sami. Jenže odváží se lidé sáhnout po samoobslužných břitvách, když stále hrozí, že upadnou do podezření z holičství? Nemělo by se několika mladým lidem oficiálně povolit, aby se vyučili holiči? Kromě toho vychází postupně najevo, že kromě dvou novínářů, jednoho oddaného a jednoho nadaného, vědí všichni Irové o utajovaných oslích uších už dávno. Tím se náprava na jedné straně usnadňuje, na druhé znesnadňuje.

nedářila.
bosy
ný nový
boví,
arádili,
ského
ybné
kde
m jmé-
u, přes-
ládce:
druhou
ilčané,
než
že se

i osobní setkání s panem Sokolovským ohlašovali asistenti nebo sekretářky a že několikrát za dopoledne nebo za odpoledne volání opakovali a oznamovali půlhodinový nebo hodinový posun termínu. Tak i tentokrát místo avizovaného rozhovoru přišla zprošředkovaná zpráva, že se umělecký šéf ozve až za hodinu. Ozval se a velitelským hlasem mě vybídl, abych mu text své hry okamžitě přinesl.

Vysvětlil jsem, že hra neexistuje, ale že bych přivítal, kdybych ho mohl seznámit s jejím dějovým půdorysem a dozvědět se, zda se chce mým námětem zabývat. Pozval mě na příští týden do divadla, totiž do své místnosti v Krajském domě osvěty, instituce, která byla provozovatelem Divadla Večerní Brno. Čekal tam na mě spolu s jejím ředitelem Františkem Povolným, administrativním ředitelem divadla dr. Ladislavem Štanclem

PARODIE DOKONČENA

*Ctnost ve Věži Boží vůle -
shora zleva Oplakávání, Trpělivost, Důstojnost, Kázeň,
Milosrdenství, Láaska k Bohu, Vltězství*

na moc nevyučňňrovali a že obrázky které na okno namaloval malíř Mraz, trpět nebudeme. Koho chleba jí ten Mraz?, rozhořčil se Král-Vávra. My do něho chlebem, a on po nás tímhletem? Copak se takhle maluje svatě Václav? V podobném duchu jsem načrtl třetí výstup, ve kterém Šéfredaktor časopisu Krok vpřed dělá s účastníky audience interview, klade otázky, sám si na ně odpovídá a jeho podřízený Červíček je skurčinami, neandertálsky zarostlými zjevy občanů i jejich konformním chováním zděšen: Tohle je náš lid? Tak nás lid, odpovídá Šéfredaktor citací veršů Jana Nerudy. Má duši zvláštní, trochu drsná zdá se, však kvete po svém v osobité krásě. Literární parodie se do textu spomínně vložila jako záruka humoru a vynutila si parodie na Jiřího Wolkra, Viléma Závadu, Vladimíra Majakovského a dokonce na Sörena Kierkegaardě

TEMA
Věstoří
ním expo
jsem pro
spis za h
další záp
náoda s
nem vyř
Stygoe n
Šefredak
naděje n
novinář
druha n
se vzal
Količek
vávy a
mě vyř
poznat
o oslích
vaha a
gymick

Hildegarda z Bingen

(Hildegardis Bingensis, 1098-1179)

Hildegarda z Bingen je jednou z nejvýznamnějších postav 12. století - proslula jako autorka přírodovědeckých a lékařských spisů, básniřka a hudební skladatelka, zakladatelka a představená několika klášterů, která vedla rozsáhlou korespondenci s předními představiteli náboženského a politického života své doby.

Pocházela ze šlechtické rodiny z Bingen v Porýní, která ji v osmi letech coby "desátek" odevzdala Bohu a církvi - do nedalekého kláštera Disibodenberg. Zde se jí pravděpodobně dostalo určitého, byť velmi rudimentálního vzdělání: seznámila se s textem Benediktovy Regule, Pisma (zejména žalmů) a některých církevních otců. Na nich se naučila základům latiny, které později, s pomocí učených spolupracovníků, poněkud originálním a pro nás ne vždy srozumitelným způsobem užívala jako jazyka svých spisů a bohaté korespondence. Sama sebe považovala celý život za nevzdělanou - její spisy však svědčí o poměrně hlubokých znalostech teologie a soudobé filosofie, dobré orientaci v liturgii i v Písmu (zejména ve Starém zákoně) i nebývalé hlubokém vhledu do přírodních věd, jež vyplynuly pravděpodobně z další četby, samostudia a z celoživotních zkušeností.

Jako představená kláštera na Disibodenbergu, již byla zvolena v roce 1136, se Hildegarda zasloužila o jeho další rozšíření a rozvoj a kromě toho založila dva dceřinné konventy: jeden v opuštěném augustiniánském opatství v Eibingen, jeden na Rupertsbergu u Bingen - jeho budova, na jejichž plánech a výstavbě se Hildegarda sama podílela, byla ve své době proslulá pro svou moderní dispozici, hygienická zařízení a rozvod tekoucí vody po všech pracovních místnostech. V rupertsberském klášteře také Hildegarda v roce 1179 zemřela, v úctyhodném a na tehdejší dobu neobvyklém věku 81 let.

Nejvýraznějším rysem Hildegardiny osobnosti, který určuje celé její dílo, je vizionářství - už jako dítě prožívala zvláštní stavy, kdy za plného vědomí viděla podivné obrazy, plné světla a tajemných symbolů, které ji vzápětí vyložil silný hlas shůry. Z těchto mystických vidění, která se podobají spíše zjevením starozákonních proroků než zážitkům středověkých mystiků, měla zpočátku strach, později se naučila s nimi žít - až do čtyřicátého roku svého života je však skrývala v sobě.

že strojedoučho vpleteného za vousy mezi kola nepodařilo se do této chvíle vyprostit. V záchranných pracích se pokračuje. Proč se ti lidé sakra nevoholíjí, hněvá se Král-Vávra po hanáčku. Tajemník Kukulín proto doporučí tvrdý režim poněkud uvolnit a systém určené stanovených základních životních zásad rozšířit o heslo: V Anglii aťo zákazníka bez noža, a my se holíme sami. Jenže odváží se lidé sáhnout po samoobslužných břitvách, když stále hrozí, že upadnou do podezření z holičství? Nemělo by se několika mladým lidem oficiálně povolit, aby se vyučili holičů? Kromě toho vychází postupně najevo, že kromě dvou novínářů, jednoho oddaného a jednoho nadaného, vědí všichni Irové o utajovaných oslích uších už dávno. Tím se náprava na jedné straně usnadňuje, na druhé znesnadňuje.

i osobní setkání s panem Sokolovským ohlašovali asistenti nebo sekretářky a že několikrát za dopoledne nebo za odpoledne volání opakovali a oznamovali příhodný nebo hodinový posun termínu. Tak i tentokrát místo avizovaného rozhovoru přišla zprostředkovaná zpráva, že se umělecký šéf ozve až za hodinu. Ozval se a velitelským hlasem mě vybídl, abych mu text své hry okamžitě přinesl.

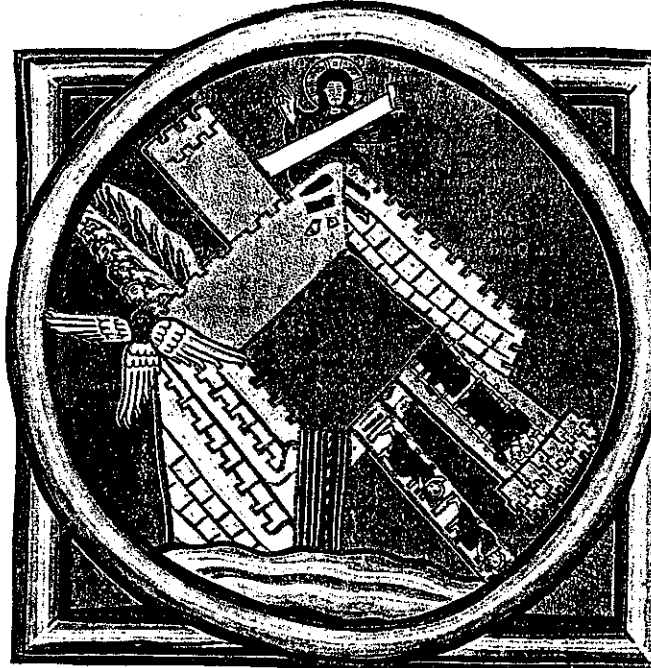
Vysvětlil jsem, že hra neexistuje, ale že bych přivítal, kdybych ho mohl seznámit s jejím dějovým půdorysem a dozvědět se, zda se chce mým námětem zabývat. Pozval mě na příští týden do divadla, totiž do své místnosti v Krajském domě osvěty, instituce, která byla provozovatelem Divadla Večerní Brno. Čekal tam na mě spolu s jejím ředitelem Františkem Povolným, administrativním ředitelem divadla dr. Ladislavem Štanclem

na noc nevycíchnovali a z obrázky které na okno namaloval malíř Mraz, trpět nebudeme. Koho chybějí jen Mraz?, rozhodl se Král-Vávra. My do něho chlebem, a on po nás tímletem? Copak se takhle maluje svatá Václav? V podobném duchu jsem na chvíli výstup, ve kterém Šéfredaktor popisuje Krok vpřed dělá s účastníky audiance interview, klade otázky, sám si namě odpovídá a jeho podřízený čepeček je skurilními, neandertálsky zarostlými zjevy občanů i jejich konformním chováním zděšen: Tohle je náš lid? Tak náš lid, odpovídá Šéfredaktor anič veršů Jana Nerudy. Má duši zvláštní, trochu drsná žádá se, / vsák květepo svém v osobitě krásce. Literární parodie se do textu spontánně vlonila jako záruka humoru a vynutit si parodie na Jiřího Wolkra, Vilema Závadu, Mladimíra Majakovského a do konce na Šotemá Kierkegaard.

z tiché meditací vnímání se stává hltající věstky, která odhaluje svým společenstvem, četným posluchačům v tichých místech do nichž zavítala při svých misijních cestách tajemství cesty ke spase, jak je viděla a slyšela. Nejprve, patně stále ještě v určitých obavách ze své výlučnosti, nechává své mystické zážitky ověřit církevní autoritou: na trevírském synodu v roce 1147 přečetl papež Evžen III. úryvky z jejích spisů a nechal je přezkoumat komisí, jež svolila, aby Hildegarda své vise světu vyjevila. Tak vznikl její první spis *Scivias* ("Cestyvěz"), série šestadvaceti vidění, týkajících se vesmíru, člověka, jeho stvoření a vykoupení. (Třináctá vize třetího dílu obsahuje jednak první Hildegardiny lyrické básně, jednak prvotní formu hry *Ordo virtutum*.) O dvanáct let později vzniklo dílo *Liber vitae meritorum*, vize o sporu ctností a neřestí, a o dalších deset let dovršil visionářskou trilogii spis *Liber divinorum operum* (O díle Božím), deset vidění o dějinách spásy člověka od Genese po Apokalypsu se zvláštním důrazem na výklad prologu Janova evangelia.

Mimo toto trojdílné mystické dílo napsala Hildegarda, patně v letech 1150-60, řadu přírodovědných spisů, zabývajících se zejména využitím různých přírodních prostředků (bylin, vína, drahokamů atd., včetně dosud neznámých substancí, které Hildegarda tušila na dně oceánu) k léčení všemožných chorob. Tělovědné a léčitelské poznatky v těchto dílech pocházejí pravděpodobně z antických pramenů, křesťanských představ i lidové medicíny, zejména však z celoživotní Hildegardiny léčebné praxe, během níž pomohla stovkám lidí, kteří k této výjimečné ženě, paradoxně celý život těžce nemocné, putovali ke konci jejího života ve stále větším počtu.

Zvláštní kapitolu v rámci Hildegardina díla tvoří její lyrická poezie. Dochovalo se nám asi sedmdesát sekvencí, antifon, responsorií a hymnů, jež vznikaly během celého jejího života a tvořily stále doplňovanou a rozšiřovanou sbírku, kterou Hildegarda sama nazývala „symphonia harmoniae caelestium revelationum“ („harmonický souzvuk nebeských zjevení“). Ve stavbě jednotlivých básní i v kompozici celé sbírky je patrná inspirace žaltářem, básnický jazyk je velmi originální a svědčí spíše o autorčině invenci než o soustavnějším školení v tradiční poetice - nápadná je její záliba ve světelné a barevné metaforice, složitých kombinacích abstrakt a ve zvukomalbě. Hildegarda si byla ovšem dobře vědoma nedostatečnosti a slabosti lidské řeči pro vyjadřování

obr. 1 Stavba Boží dobroty

božských tajemství - v některých prozaických dílech a dopisech proto používá vlastní tajný jazyk, k poezii jí chybějící výrazový rozměr poskytuje hudba. Ta sleduje a spoluutváří smysl slov, z čehož vyplývají některé její pozoruhodné rysy: často vedle sebe stojí nepřibuzné mody, v melodické linii se objevují překvapivé skoky, sylabické pasáže (kde na každou slabiku připadá jeden tón) jsou prokládány neobvykle bohatými melismaty (delší melodické úseky zpívané na jednu slabiku). Neobvyklost a originalitu obou stránek Hildegardiny poezie (hudební i slovní) dobře vyjádřil ve svém dopise již na samém počátku její básnické tvorby pařížský magistr Odo ze Soissons: „Dicitur, quod ... modos novi carminis edas, cum nihil horum didiceris.“ („Prý skládáš písně nového druhu, ačkoliv ses ničemu takovému neučila.“)

Ordo Virtutum - vize a liturgické divadlo

Ordo Virtutum bývá zařazováno mezi nejvýznamnější latinské hry středověku vedle her o Danielovi a o Antikristovi či vánočních a velikonočních her zachovaných ve sbírce *Carmina Burana*. Hildegardin text se však od všech zmíněných her podstatně liší jak námětově, tak stavbou.

Ordo Virtutum se nám dochovalo ve dvou verzích. Starší a kratší text je součástí závěrečného vidění Hildegardina snad nejproslulejšího vizionářského spisu *Scivias*. Rozšířená a propracovaná verze hry je tradována samostatně. Okolnosti vzniku této úpravy ani její přesné určení nejsou známy, ale předpokládá se, že hra byla provozována v rámci slavnostního skládání řádových slibů novými sestrami v klášteře na Rupertsbergu. Provedení *Ordo* mohlo bezprostředně předcházet obřadu žehnání a předávání řádového oděvu. Právě určením hry pro tuto příležitost se vysvětlují některé úpravy, kterých původní text doznal.

Ordo Virtutum bývá někdy označováno jako moralita, jindy jsou mu její rysy zcela upírány. Všeobecná shoda však panuje v tom, že se Hildegarda patrně nechala inspirovat tradicí tzv. psychomachie - boje ctností a neřestí o duši, který bývá plný vojenských obrazů a příměrů, jak ho nacházíme u Prudentiua. Zнала též soudobé tendence k definování boje ctností a neřestí pomocí analýzy jejich příčin a vzájemných vztahů v duši člověka. Sama se však nevydala ani jednou z těchto cest. Prudentiovska tradice jí přišla snad až příliš drsná, i když některé její jazykové prostředky také použila, a v psychologizujícím pohledu viděla nebezpečné omlouvání neřestí povahou a přirozenými sklony. *Ordo Virtutum* má celou řadu specifických rysů. Nejpřekvapivější je snad absence personifikací jednotlivých neřestí, které by tvořily protipól ctnostem. Proti skupině Ctností je postaven jako protivník pouze Dábel. V textu obsaženém ve *Scivias* nepůsobí tato koncepce nijak nevyváženě, protože ze skupiny Ctností (rozumí se patrně všechny Ctnosti a Božské síly, které se objevují v třetí části *Scivias*), vystupuje jen královna Humilitas (Pokora), a Victoria (Vítězství). Dábel se tak stává především představitelem pýchy. A konflikt Pýchy-Dábla a Pokory je právě ústředním tématem vize. Rozšíření hry a její aktualizace pro uvedenou příležitost jednak přineslo konkretizaci

jednotlivých ctností a jednak poněkud posunulo základní konflikt hry. Hildegarda totiž nejen vložila do textu scénu představování jednotlivých Ctností (k jejich výběru viz dále), ale pozměnila i závěrečný boj Ctností s Dáblem. Vítězný vavřín tentokrát nepatří ani Pokoře ani bojovnici Vítězství, ale Cudnosti, jež je do značné míry ztotožněna s Pannou Marií. Tato akcentace Cudnosti resp. Panenství samozřejmě souvisí s volbou životního poslání jeptišek, jimž byla hra určena. Hra se tak stává oslavou panenství a vybízí k vytrvalosti v něm, která připravuje jeptišky na život věčný.

Strukturu hry můžeme charakterizovat třemi prvky: **Laus** - chvála Boha, života věčného a ctnostné cesty pozemským žitím - zaznívá zejména z úst Ctností. **Querela** - nářkem a prosbami se projevují duše. Jim Ctnosti odpovídají povzbuzením - **exhortatio**.

Už samo zapsání první verze *Ordo Virtutum* do poslední vize *Scivias* napovídá, že hra s celým zjevením popsaným ve třetí části spisu úzce souvisí. Podívejme se nyní trochu podrobněji na tyto vize a zaměříme se pečlivěji na ty pasáže, které nějak souvisejí s naší hrou.

Třetí část *Scivias* obsahuje celkem 13 vidění. První zjevení se rozpadá na dvě části. První obsahuje vizi ukazující cestu člověka k Bohu, Boží velikost i jeho lásku k lidem a pád andělů. Po vizi dochází k rozmluvě Hildegardy s Bohem, který vizionářku vyzývá k zapsání vidění a ujistuje ji, že jí vyloží vše, co jí dá vidět.

Ve druhém zjevení se před námi otvírá pohled na zlatou horu *Viry*, na které se tyčí stavba Boží dobroty (obr.1). Obdélníková stavba směřuje rohy do čtyř světových stran. Severní roh představuje spravedlnost Abrahama a Mojžíše, která se v obřizce a zákoně postavila proti d'áblu. Roh obrácený k jihu značí hřích Adamův, který přinesl lidstvu smrt, a jeho zahlazení Boží milostí skrze Ježíše Krista. Západní roh, to je Noe, na kterém se začala projevovat Boží spravedlnost zcela dovršená v Synu Božím. Východní roh představuje Nejsvětější Trojici. Od východu k severu se táhne zeď zkoumajícího vědění, která září jako jasné denní světlo. Jednotlivost zdi naznačuje jednak postupně se projevující zkoumající vědění od Noema k Abrahamovi a Mojžíšovi, a zároveň i nespoutanost nepravosti doby před zákonem Mojžíšovým. Ostatní tři zdi jsou sklenuty z kamenů dobrých skutků, které lidé vykonali během dějin spásy. Mezi jižním a západním rohem je zeď na dvou místech přerušena, čímž je naznačena nedokončenost díla

Kristova v jeho vyvolených a působení ctností a božských sil v církvi. Symbolické významy mají i rozměry stavby.

Během následujících zjevení k Hildegardě promluvalo 34 alegorických postav, které jsou označeny slovem Virtus. Význam tohoto slova je velmi široký. Může označovat působení Boží reprezentované Boží milostí, Blažeností, Spravedlností Boží či Pokojem. Zahnuje v sobě také ctnosti, jimiž člověk projevuje vztah k Bohu (Věra, Naděje), bližním (Láska) a světu (Pohrdání světem). Některé postavy pak mohou představovat zároveň vztah Boha k člověku i lidské ctnosti (Pokora, Láska, Milosrdenství). V textu *Ordo Virtutum* pak autorka použila pouze 17 z nich. Jednoznačně vysvětlit její volbu nejsme schopni, něco však může naznačit následující výklad.

Prolog hry tvoří dialog patriarchů a proroků s chórem Ctností, který text ve *Scivias* neobsahuje (zde začíná vize zpěvem Ctností).

První scéna, na jejímž konci dochází ke svedení Duše Dáblem, bývá vykládána jako pád šťastné, ale nevědomé duše do osidel Dáblůvých. Ze sboru Ctností se vedle Pokory odděluje pouze Vědomí Boha. Podíváme-li se však do *Scivias* na vize, ve kterých promlouvá tato božská síla, můžeme připustit i jiný výklad této scény, a vlastně i celé hry. Ve zjeveních Hildegarda spatřila mimo jiné uprostřed stavby stát i ji jako zlaté oděnou postavu. Hleděla na lidi pohybující se po stavbě. Všichni ve stavbě byli oděni do šatů, které dostali od Boha. Jedni se z nich radovali a toužili je oblékat stále (Šťastné duše). Jiným se zdálo jejich nošení příliš obtížné a tak posmutněli (Obtížené duše). A právě je napomíná Vědomí Boha, aby vytrvali (viz v.56-57). Jedni opravdu vytrvají, ale jiní odhodí šat a prchnou do světa (Nešťastné duše). Z těch se někteří posléze vrací a kajicně znovu oblékají odhozený šat (Kajicné duše). Z toho vyplývá, že Šťastná duše ze začátku hry nemusí být nutně duší šťastnou v nevědomosti, která vlastně k tomu, aby byla opravdu vědomě šťastná potřebuje nezbytně projít hlubinou hříchu. A ony polohy Duše - Šťastná, Obtížená, Nešťastná resp. Kajicná - mohou představovat tři různé přístupy k životu s Bohem, které nakonec vedou k témuž cíli. Symbol šatu je u Hildegardy velmi zdůrazňován a má několik vrstev. Představuje ono bílé roucho, jímž byl každý křesťan oděn při křtu, a pak i povolání a životní úkol každého člověka, jak to proklamativně ukazují jeptišky řádovým oděvem.

Druhou scénu bychom mohli nazvat Představování Ctností. Jako první se samozřejmě představí královna Ctností Pokora a po ní postupně ostatní Ctnosti. Jejich pořadí je poměrně neobvyklé, klíč k němu nám dávají opět Hildegardiny vize.

Centrálním a nejvýznamnějším viděním, pokud jde o Ctnosti, je vize sloupu, na jehož stupních v různé výši stojí Ctnosti a ne vrcholu trůní Boží milost. Nejvýše se jako první objevila Pokora, protože právě ji ukázal Bůh člověku jako první, když sám máje nejvyšší moc nad nebem i zemí nepovažoval za nedůstojné postát na zem svého Syna. Královské postavení Pokory znázorňuje královská koruna, jejíž tři hroty představují Trojici, výzdoba zelenými a červenými kameny a perlami poukazuje na nesmírnou dobrotu Kristovu, jeho utrpení a smrt i Zmrtvýchvstání a Nanebevstoupení. Pod korunou má Pokora vinutí jako vdaná žena, aby tak vyjádřila svou podřízenost Bohu. Přes bílou tuniku jí splývá ornát tpytící se jako křížál. Oblečením se podobá knězi, který je dokonale pokorný a jeho srdce nezná poskvrny hříchu. Na prsou nese zrcadlo, ve kterém se objevuje obraz Krista. Hned po Pokoře promlouvá Láska, aby tak bylo zřejmé, že Bůh poslal svého Syna na svět z lásky k lidem. Jako jediná Ctnost má Láska černé vlasy, protože právě jimi setřela hříchy lidí. Celá její postava šaty i tvář jsou nebesky modré. Z obou ramen jí splývají šály vytkávané zlatem dobré vůle a zdobené perlami spravedlivých skutků. Šál na pravém rameni představuje lásku k Bohu, z levého ramene se viné šál lásky k bližnímu. Třetí se představuje Bohabojnost, která povstala v myslích věrných, když Bůh lidem ukázal svou lásku, ve které chtěl jeho Syn za ně podstoupit smrt. Je oděna v šedý oděv a po celém těle má mnoho očí, kterými neustále nahlíží podivuhodné skutky Boží a pozoruje vše, aby následovala dobro a odvrhla zlo. Po ní promlouvá Poslušnost, která má na sobě bílou tuniku a okolo krku sněhobílé pouto, protože činí lidskou mysl upřímnou skrze podřízení se věčné poslušnosti. Ruce a nohy má svázané a je připoutána pevně k dílu Kristovu a cestě pravdy, po níž nechodí podle své vůle, ale podle hlasu Boha. V lidu, který poslouchá Boží příkazy, se rodí Věra. Ta obléká červený šál kolem krku, popř. celé červené šaty, které naznačují její pevnost ve vztahu k Bohu, s níž je odhodlána podstoupit mučednictví. V srdci věřícího pak roste Naděje na věčný život v nebi. Její šat je bleďě zbarvený, protože ona naděje nebude odměněna zde na zemi. Ve vzduchu před její tváří se

vznáší kříž Kristova utrpení, z něhož čerpá naděje sílu. Jako poslední promlouvá Cudnost, kterou oplývají lidé naplnění nadějí na věčný život, neboť jsou zcela prosti tělesných žádostivostí. Její tunika září jako krystal a třpytí se jako paprsek slunce procházející vodou. Nad její hlavou se vznáší holubice Ducha Svatého, který ji ochraňuje. V pravici drží žezlo a na klíně jí sedí dětská postava Nevinnosti.

Pořadí, a tedy i jistá hierarchizace prvních sedmi, resp. osmi Ctností, je tedy nepochybně převzato z vize. Podobný postup použila Hildegarda i u další skupiny Ctností - obyvatelek věže Boží vůle, která se tyčila uprostřed jasné zdi zkoumajícího vědění. V obloucích stálo pět postav hledících různými směry. Láska k Bohu vystupuje jako první z nich, protože člověk má poznat a milovat Boha. Je oblečena v bělostný plášť, v pravici drží lilii a jiné květy. Na hlavě nosí biskupskou mitru. Kázeň vůči zákonu a ve spoutání tělesných žádostí, jež se rodí po Lásce k Bohu, je oblečena v purpurovou tuniku a stojí jako mladík, který ještě nedosáhl mužného věku, ale přesto má velkou vážnost. Cudnost zakrývá bílým rukávem svou tvář. Tyto tři ctnosti činí člověka spravedlivým. Postava s hlavou zahalenou bílým vinutím, v bílé tunice a pláští šafránové barvy, je Milosrdenství, které Bůh ukázal v obřizce příslibem seslání svého Syna na svět. Přislíbené Vítězství Syna Božího nad Ďáblem je celé ve zbroji, oděno v pancíř a kovové brnění a opásané mečem. V pravici drží kopí, kterým probodává Ďábla, který se jí v podobě lva svíjí u nohou. Nemilosrdně též šlape po těch, kteří jsou v moci Ďablově a pomáhají mu. Tváří se Vítězství obrací k Věži církve.

Zbývající tři ctnosti jsou vybrány z různých vizí a zařazeny na místa, jež se zdála Hildegardě příhodná. Po druhém, němém výstupu Ďábla se představuje Pohrdání světem. Tato Ctnost se Hildegardě zjevila v desáté vizi, která ukazuje východní roh stavby Boží dobroty. Na trůnu na východním rohu sedí Syn člověka v purpurové tunice. Před Kristem stojí Stálost, Touha po nebi, Usebranost srdce a okřídlená Svornost. Mimo stavbu se v neustále se točícím kruhu světa objevila nehybná hlava, hrud' a ruka držící zelenou větévku, jež patřila Pohrdání světem. Po představení Ctností obývajících ve vizi Věž Boží vůle promlouvá Rozvážlivost. Ta se Hildegardě zjevila ve vidění šestém, ve kterém spatřila vnitřní zed' mezi severním a západním rohem, která byla vybudována jako arkády, jimiž procházeli lidé. Před touto zdí stály

dvě trojice Božských sil a Ctností: Štědrost, Zdrženlivost, Zbožnost a Pokoj, Pravda a Blaženost. Na samém konci zdi sedí na kamenném sedátku Rozvážlivost oblečená do černých šatů. Na pravém rameni má kříž s obrazem Krista, z jehož nohou vychází k její hrudi záře podobná sluneční. V levé ruce má dívku podobající se vějíři, z něhož vyrůstají tři větévky s květy. Na klíně má droboučké kamenky, které s velkou starostlivostí prohlíží. Poslední se nám představuje Trpělivost. Její promluva je ve *Scivias* součástí třetího zjevení. Stojí totiž v ohnivě zářícím oblouku na dláždění stavby proti Věži Boží vůle. Její hlavu zdobí koruna Nejsvětější Trojice, jež má barvu krve, kterou je ve své pevnosti odhodlána prolít pro víru. Bílé šaty, místy zeleně zbarvené, značí její spojení s Bohem.

Z výběru je zřejmé, že Hildegarda ve hře vynechává všechny Virtutes, které vyjadřují jednoznačně vztah Boha k člověku (Blaženost, Pokoj). Vynechání Ctností typu Zdrženlivost či Svornost nejsme schopni vysvětlit.

Ve třetí scéně vidíme Nešťastnou duši, která cítí své nepravosti, vyjádřené symbolicky oděvem plným vředů. Nejprve si zoufá a utápí se ve vlastní hříšnosti. Vrcholem scény je vyznání hříchů a prosba o ochranu Ctností. Závěr přináší zdánlivě klidné a konečné vyústění ve spočinutí Duše mezi Ctnostmi.

Čtvrtá scéna přináší nový útok Ďábla - Duše ho však definitivně přemůže a obrací se ke Ctnostem. Tento obrat jsme se v naší inscenaci vyjádřili změnou šatu. Tři základní Ctnosti - Víra, Naděje a Láska jí svlékají šat plný vředů a Duše s pomocí ostatních Ctností obléká oděv, který na počátku hry odhodila. Druhá část scény předvádí triumf Ctností nad Ďáblem.

Epilog tvoří hymnus zpívaný sborem Ctností a duši.

ORDO VIRTUTUM

Humilitas **Pokora**
regina Virtutum *královna Ctností*
 zlatá královská koruna, bílé vinutí,
 bílá tunika, stříbrný kněžský ornát

Karitas **Láska**
 černé vlasy, nebesky modré šaty,
 zlaté pruhy spuštěné s ramen

Timor Dei **Bohabojnost**
 zahalená hlava, šedé šaty poseté očima

Oboedientia **Poslušnost**
 bílé šaty, spoutané nohy a ruce

Fides **Víra**
 červené šaty

Scientia Dei **Vědomí Boha**
 zlatý plášť

Spes **Naděje**
 světlé šaty, kříž na krku

Castitas **Cudnost**
 bílé vinutí, světle modré šaty

Innocentia **Nevinnost**
 světlé šaty, bílý plášť

Victoria **Vítězství**
 celá ve zbroji, vinová tunika

Discretio **Rozvážlivost**
 černé šaty, váček s kaménky

Pacientia **Trpělivost**
 bílé vinutí, červená koruna, zelené šaty

Diabolus **Ďábel**
 černé oblečení, plášť červeně podšitý

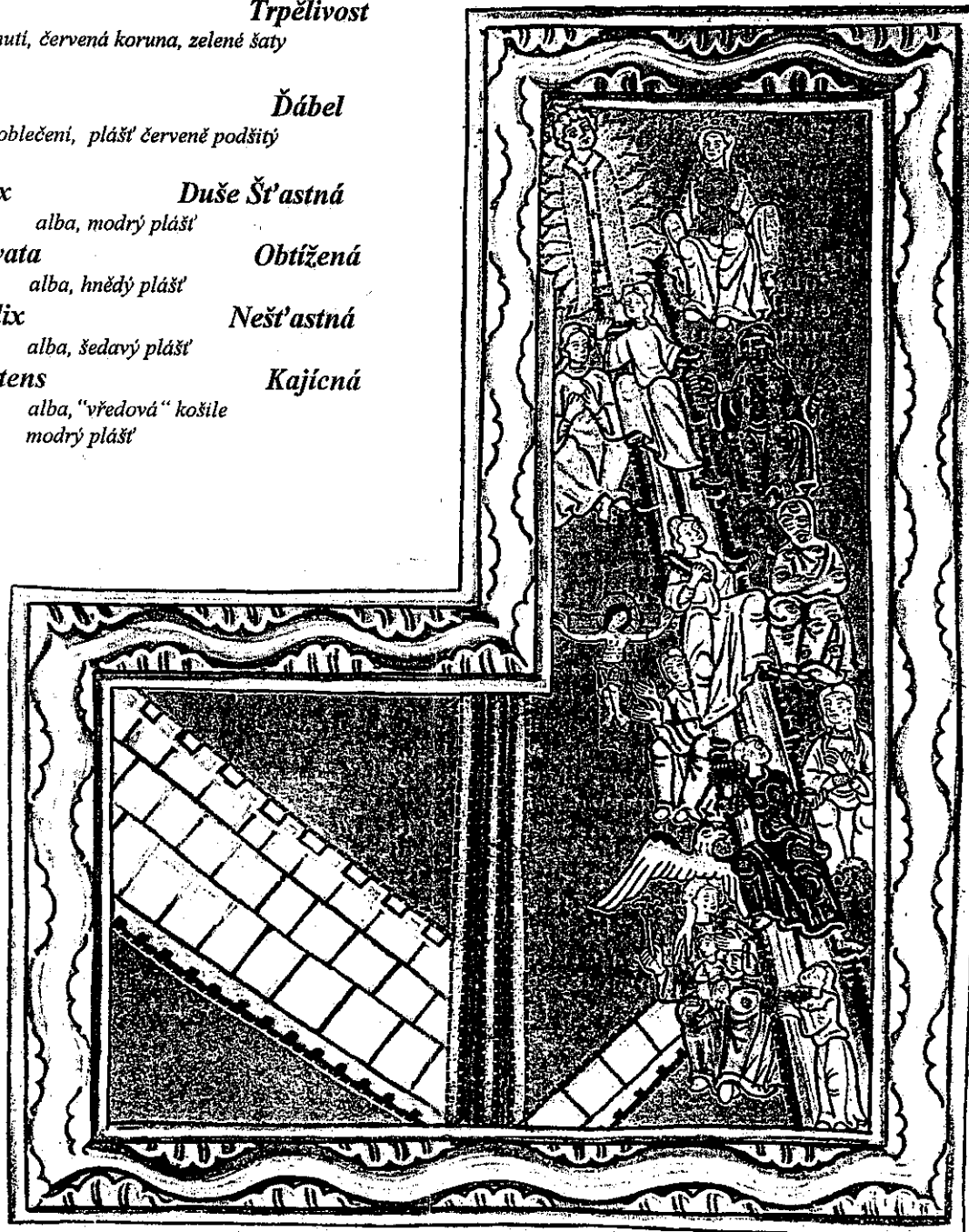
Anima Felix **Duše Šťastná**
 alba, modrý plášť

Gravata **Obtížena**
 alba, hnědý plášť

Infelix **Nešťastná**
 alba, šedavý plášť

Penitens **Kající**
 alba, "vředová" košile
 modrý plášť

Ctnosti
 vystupující
 po sloupu
 k Milosti Boží-
 shora: Milost Boží,
 Pokora, Láska,
 Bohabojnost,
 Naděje,
 Poslušnost, Víra,
 Cudnost
 s Nevinností na
 klíně

Incipit ORDO VIRTUTUM

Prologus

Patriarche et Prophete

5 *Qui sunt hi, qui ut nubes?*

Virtutes

O antiqui sancti, quid admiramini in nobis?

Verbum Dei clarescit in forma hominis,

et ideo fulgemus cum illo,

10 *edificantes membra sui pulcri corporis.*

Patriarche et Prophete

Nos sumus radices et vos rami,

fructus viventis oculi,

et nos umbra in illo fuimus.

15

Pars prima

Querela Animarum in carne positarum

20 *O nos peregrine sumus.*

Quid fecimus, ad peccata deviantes?

Filie regis esse debuimus,

sed in umbram peccatorum cecidimus.

O vivens sol, porta nos in humeris tuis

25 *in iustissimam hereditatem,*

quam in Adam perdidimus!

O rex regum, in tuo prelio pugnamus.

Felix anima

O dulcis divinitas, et o suavis vita

30 *in qua perferam vestem preclaram,*

illud accipiens quod perdidit

in prima apparitione

ad te suspiro, et omnes Virtutes invoco.

Virtutes Victoria

35 *O felix Anima, et o dulcis creatura dei,*

que edificata es in profunda altitudine

sapientie dei, multum amas.

Felix anima

O libenter veniam ad vos,

40 *ut prebeat mihi osculum cordis.*

Virtutes

Nos debemus militare tecum, o filia regis.

Anima gravata

O gravis labor, et o durum pondus

45 *quod habeo in veste huius vite,*

quia nimis grave michi est contra carnem pugnare.

Prolog

Patriarchové

Kdo jsou to, že jsou průsvitní jako oblaka?

Ctnosti

Ó vy dávní svatí, čemu se na nás tak dívíte?

Slovo Boží v lidské podobě jasně svítí,

záříme tedy s ním

a tvoříme údy jeho krásného těla.

Patriarchové

My jsme kořeny a vy jste ratolesti,

plody živoucího oka,

a my jsme v něm byli stínem.

První scéna

Nářek Duší uvězněných v těle

Jsem tu jako poutnice.

Co jsme to jen učinily, že jsme sešly na scestí hříchu?

Měly jsme býti dcerami královskými,

ale upadly jsme do stínu hříchu.

Ó slunce živoucí, nes nás na svých ramenou

k pravému dědicovi,

které jsme skrze Adama ztratily.

(ke Kristu) Králi králů, bojujeme ve tvé válce.

Šťastná Duše

Ó sladké Božství, ó líbezný živote,

v němž budu nosit přeslavný šat,

a přijímat to, oč jsem přišla při prvním zjevení,

k tobě vzdychám

a všechny ctnosti volám na pomoc.

Ctnost Vítězství

Šťastná duše, sladké boží stvoření,

jež vzešlo z bezedné hlubiny Boží moudrosti,

jak velká je tvá láska!

Šťastná Duše

S radostí k vám přijdu,

abyste mi daly políbení svého srdce.

Ctnosti

Budeme bojovat po tvém boku, dcero královská.

Ale Obtěžená Duše lká:

Ach, tvrdá práce a těžké břímě,

které musím nést oděna do tohoto žití!

Je příliš obtížné bojovat proti tělu.

Virtutes Castitas

O Anima, voluntate dei constituta,

et o felix instrumentum, quare tam

50 *flebilis es contra hoc, quod deus contrivit
in virginea natura?*

Virtutes Victoria

Tu debes in nobis superare diabolium.

Anima gravata

55 *Succurrite michi, adiuvando, ut possim stare!*

Scientia Dei

Vide quid illud sit quo es induta, filia salvationis,

et esto stabilis, et numquam cades.

Infelix anima

60 *O nescio quid faciam,*

aut ubi fugiam!

O ve michi, non possum perficere

hoc quod sum induta.

Certe illud volo abicere!

65 *Virtutes Karitas*

O infelix conscientia,

o misera Anima,

quare abscondis faciem tuam coram creatore tuo?

Scientia Dei

70 *Tu nescis, nec vides, nec sapis illum qui te constituit.*

Anima infelix

Deus creavit mundum:

non facio illi iniuriam,

sed volo uti illo!

75 *Diabolus*

Fatue, fatue quid prodest tibi laborare?

Respice mundum,

et amplectetur te magno honore.

Virtutes Karitas

80 *O plangens vox est hec maximi doloris!*

Timor Dei

Ach, ach, quedam mirabilis victoria

in mirabili desiderio dei surrexit,

in qua delectatio carnis se latenter abscondit,

85 *Castitas*

heu, heu ubi voluntas crimina nescivit

et ubi desiderium hominis lasciviam fugit.

Virtutes

Luge, luge ergo in his, Innocentia,

90 *que in pudore bono integritatem non amisisti,*

et que avariciam gutturis antiqui serpentis

ibi non devorasti.

VIRTUTUM

ete
s?

admirationem in nobis?
forma hominis,
o,
pulcri corporis.
te
s rami,

us.

in carne positarum

is.

ata deviantes?

nus,

orum cecidimus.

n humeris tuis

m,

us!

o pugnamus.

suavis vita

n preclaram,

erdidi.

s Virtutes invoco.

cis creatura dei,

funda altitudine

amas.

os,

ilum cordis.

tecum, o filia regis.

rum pondus

nus vite,

est contra carnem pugnare.

Prolog

Patriarchové

Kdo jsou to, že jsou průsvitní jako oblaka?

Ctnosti

Ó vy dávní svatí, čemu se na nás tak díváte?

Slovo Boží v lidské podobě jasně svítí,

záříme tedy s ním

a tvoříme údy jeho krásného těla.

Patriarchové

Mý jsme kořeny a vy jste ratolesti,

plody živoucího oka,

a my jsme v něm byli stínem..

První scéna

Nářek Duší uvězněných v těle

Jsme tu jako poutnice.

Co jsme to jen učinily, že jsme sešly na scesti hříchu?

Měly jsme býti dcerami královskými,

ale upadly jsme do stínu hříchu.

Ó slunce živoucí, nes nás na svých ramenou

k pravému dědictví,

které jsme skrze Adama ztratily.

(ke Kristu) Králi králů, bojujeme ve tvé válce.

Šťastná Duše

Ó sladké Božství, ó líbezný živote,

v němž budu nosit přeslavný šat,

a přijímat to, oč jsem přišla při prvním zjevení,

k tobě vzdychám

a všechny ctnosti volám na pomoc.

Ctnost Vítězství

Šťastná duše, sladké boží stvoření,

jež vzešlo z bezedné hlubiny Boží moudrosti,

jak velká je tvá láska!

Šťastná Duše

S radostí k vám přijdu,

abyste mi daly políbení svého srdce.

Ctnosti

Budeme bojovat po tvém boku, dcero královská.

Ale Obtížená Duše lká:

Ach, tvrdá práce a těžké břímě,

které musím nést oděna do tohoto žití!

Je příliš obtížné bojovat proti tělu.

Virtutes Castitas

O Anima, voluntate dei constituta,

et o felix instrumentum, quare tam

50 flebilis es contra hoc, quod deus contrivit
in virginea natura?

Virtutes Victoria

Tu debes in nobis superare diabolum.

Anima gravata

55 Succurrite michi, adiuvando, ut possim stare!

Scientia Dei

Vide quid illud sit quo es induta, filia salvationis,

et esto stabilis, et numquam cades.

Infelix anima

60 O nescio quid faciam,

aut ubi fugiam!

O ve michi, non possum perficere

hoc quod sum induta.

Certe illud volo abicere!

65 **Virtutes Caritas**

O infelix conscientia,

o misera Anima,

quare abscondis faciem tuam coram creatore tuo?

Scientia Dei

70 Tu nescis, nec vides, nec sapis illum qui te constituit.

Anima infelix

Deus creavit mundum:

non facio illi iniuriam,

sed volo uti illo!

75 **Diabolus**

Fatue, fatue quid prodest tibi laborare?

Respice mundum,

et amplectetur te magno honore.

Virtutes Caritas

80 O plangens vox est hec maximi doloris!

Timor Dei

Ach, ach, quedam mirabilis victoria

in mirabili desiderio dei surrexit,

in qua delectatio carnis se latenter abscondit.

85

Castitas

heu, heu ubi voluntas crimina nescivit

et ubi desiderium hominis lasciviam fugit.

Virtutes

Luge, luge ergo in his, Innocentia,

que in pudore bono integritatem non amisisti,

et que avariciam gutturis antiqui serpentis

90

ibi non devorasti.

Ctnosti promlouvají k oné Duši Cudnost

Duše, stvořená z vůle Boží,

blážený nástroji,

proč jsi tak žalostivá vůči tomu,

co Bůh potřel v panenské přirozenosti?

Vítězství

Musíš Dávla s naší pomocí přemoci.

Obtížená Duše

Pospěšte mi na pomoc, abych vytrvala!

Vědomí Boha

Něj na paměti, čímś oděna, dcero spásy.

Bud' pevná a nikdy neklesneš.

Duše Nešťastná

Nevím co dělat,

či kam utéct.

Ach běda mi, nemohu unést šat,

do něhož jsem oděna.

Chci se ho zbavit!

Ctnosti Láska

Neblahé svědomí, ubohá duše,

proč ukrýváš svou tvář

před svým stvořitelem?

Vědomí Boha

Neznáš, nevidíš, nechápeš toho, kdo tě stvořil.

Nešťastná Duše

Vždyť Bůh stvořil svět.

Neproviňuji se proti němu,

chci-li ho užívat.

Ozývá se hřmot, Dábel k oné Duši:

Pošetilsti, samé pošetilsti!

K čemu je ti namáhání?

Obrát se k světu a on tě zahrne poctami.

Ctnosti Láska

Ten hlas je plný pláče a velké a velké bolesti!

Bohabojnost

Ach, ach, z podivuhodné touhy po Bohu vzešlo jakés

podivuhodné vítězství, ale skryla se v něm

běda, běda - touha po tělesné rozkoši.

Cudnost

A to tam - ó žel -, kde vůle ještě nevěděla nic o

zločinech, kde se touha varovala prostopášnosti...

Ctnosti

Truchli, ó truchli tedy pro ně, Nevinnosti,

která jsi v pravém studu nepozbyla čistoty,

která jsi do sebe nenasála

lakotu z hrdla starého hada.

Diabolus
95 *Que est hec potestas, quod nullus
sit preter deum? Ego autem dico
qui voluerit me et voluntatem meam
sequi, dabo illi omnia.
Tu vero, tuis sequacibus nichil
habes quod dare possis, quia etiam
100 vos omnes nescitis quid sitis.
Humilitas
Ego cum meis sodalibus bene scio
quod tu es ille antiquus dracho
qui super summum volare voluisti-
sed ipse deus in abyssum projecit te.
105 Virtutes
Nos autem omnes in excelsis habitamus.*

110 *Pars secunda*

Humilitas
Ego, Humilitas, regina Virtutum, dico:
venite ad me, Virtutes, et enutriam vos
115 ad requirendam perditam dragmam
et ad coronandum in perseverantia felicem.
Virtutes
O gloriosa regina, et o suavissima mediatrix,
libenter venimus.
120 *Humilitas*
Ideo, dilectissime filie,
teneo vos in regali talamo.
Karitas
Ego Karitas, flos amabilis -
125 venite ad me, Virtutes, et perducam vos
in candidam lucem floris virge.
Virtutes
O dilectissime flos,
ardenti desiderio currimus ad te.
130 *Timor Dei*
Ego, Timor Dei, vos felicissimas filias preparo,
ut inspicatis in deum vivum et non pereatis.
Virtutes *Karitas*
O Timor, valde utilis es nobis:
135 habemus enim perfectum studium
numquam a te separari.
Diabolus
Euge! Euge! quis est tantus timor?

Ďábel
Čím stvrdíte, že není nikoho kromě Boha?
Já však pravím,
kdo chce mě a moji vůli následovat,
tomu dám všechno.
(k Pokoře) Ty nemáš nic, co bys dala těm,
kteří tě následují, protože vy samy nevíte,
co jste zač.
Pokora
Já i moje družky dobře víme,
co jsi zač: ten dávný had, který
chtěl vylézt až do výsostí,
ale Bůh sám tě srazil do propasti.
Ctnosti
My však svorně na výsostech pobýváme.

Druhá scéna

Pokora
Já, Pokora, královna ctností, pravím:
Pojďte ke mně, Ctnosti,
posílím vás, abyste našly ztracenou drachmu
a korunovaly toho, kdo šťastně vytrvá....
Ctnosti
Slavná královno, pomocnice nejsladší,
rády k tobě přijdeme.
Pokora
Proto vás, dcery nejmilejší,
chovám v královském loži.
Láska
Já jsem Láska, líbezný květ:
pospěšte za mnou, Ctnosti, a dovedu vás
k jasné záři toho květu, který vypučel na keři.
Ctnosti
Kvítku líbezný,
běžme k tobě plny horoucí touhy.
Bohabojnost
Já jsem Bohabojnost: připravím vás, přešťastné dcery,
abyste mohly pohlédnout na Boha živého a nezahynuly.
Ctnosti *Láska*
Ó Bázni Boží,
jsi nám velmi užitečná:
toužíme totiž převelice zůstat navždy s tebou.
Ďábel
No to mě podržte! Před kým pak tak veliký

140 *et quis est tantus amor?
Ubi est pugnator, et ubi est remunerator?
Vos nescitis quid colitis.
Virtutes Humilitas
Tu autem exterritus es per summum iudicem,
quia, inflatus superbia, mersus es in gehennam.
145 Obedientia
Ego lucida Obedientia-
venite ad me, pulcherrime filie, et reducam vos
ad patriam et ad osculum regis.
Virtutes *Karitas*
150 O dulcissima vocatrix,
nos decet in magno studio pervenire ad te.
Fides
Ego Fides, speculum vite:
venerabiles filie, venite ad me
et ostendo vobis fontem salientem.
155 Virtutes
O serena, speculata, habemus fiduciam
pervenire ad verum fontem per te.
Spes
160 Ego sum dulcis conspectrix viventis oculi,
quam fallax torpor non decipit-
unde vos, o tenebre,
non potestis me obnubilare.
Virtutes *Timor Dei*
165 O vivens vita, et o suavis consolatrix,
tu mortifera mortis vincis
et vidente oculo clausuram celi aperis.
Castitas
O Virginitas, in regali thalamo stas.
170 O quam dulciter ardes in amplexibus regis,
cum te sol perfulget ita
quod nobilis flos tuus numquam cadet.
O virgo nobilis,
te numquam inveniet umbra in cadente flore!
175 Virtutes *Spes*
Flos campi cadit vento, pluvia spargit eum.
O Virginitas, tu permanes in symphoniis
supernorum civium:
unde es suavis flos qui numquam aresces.
180 *Innocentia Castitas*
Fugite, oves, spurcias Diaboli!
Virtutes
Has te succurrente fugiemus.*

Ďábel

Čím stvrďte, že není nikoho kromě Boha?

Já však pravím,
kdo chce mě a moji vůli následovat,
tomu dám všechno.

(k Pokoře) Ty nemáš nic, co bys dala těm,
kteří tě následují, protože vy samy nevíte,
co jste zač.

Pokora

Já i moje družky dobře víme,
co jsi zač: ten dávný had, který
chtěl vyletět až do výsosti,
ale Bůh sám tě srazil do propasti.

Ctnosti

Mý však svorně na výsostech pobýváme.

Druhá scéna

Pokora

Já, Pokora, královna ctností, pravím:

Pojďte ke mně, Ctnosti,
posilním vás, abyste našly ztracenou drachmu
a korunovaly toho, kdo šťastně vytrvá....

Ctnosti

Slavná královno, pomocnice nejsladší,
rády k tobě přijdeme.

Pokora

Proto vás, dcery nejmilejší,
chovám v královském loži.

Láska

Já jsem Láska, líbezný květ:

pospěšte za mnou, Ctnosti, a dovedu vás
k jasné záři toho květu, který vypučel na keři.

Ctnosti

Kvítku líbezný,
běžme k tobě plny horoucí touhy.

Bohobojnost

Já jsem Bohobojnost: připravím vás, přešťastné dcery,
abyste mohly pohlédnout na Boha živého a nezahynuly.

Ctnosti Láska

Ó Bázni Boží,

jsi nám velmi užitečná:

toužíme totiž převelice zůstat navždy s tebou.

Ďábel

No to mě podržte! Před kým pak tak veliký

et quis est tantus amor?

140 Ubi est pugnator, et ubi est remunerator?

Vos nescitis quid colitis.

Virtutes Humilitas

Tu autem exterritus es per summum iudicem,
quia, inflatus superbia, mersus es in gehennam.

145 Obedientia

Ego lucida Obedientia-
venite ad me, pulcherrime filie, et reducam vos
ad patriam et ad osculum regis.

Virtutes Caritas

150 O dulcissima vocatrix,
nos decet in magno studio pervenire ad te.

Fides

Ego Fides, speculum vite:
venerabiles filie, venite ad me

155 et ostendo vobis fontem salientem.

Virtutes

O serena, speculata, habemus fiduciam
pervenire ad verum fontem per te.

Spes

160 Ego sum dulcis conspectrix viventis oculi,
quam fallax torpor non decipit-
unde vos, o tenebre,
non potestis me obrubilare.

Virtutes Timor Dei

165 O vivens vita, et o suavis consolatrix,
tu mortifera mortis vincis
et videte oculo clausuram celi aperis.

Castitas

O Virginitas, in regali thalamo stas.

170 O quam dulciter ardes in amplexibus regis,
cum te sol perfulget ita
quod nobilis flos tuus numquam cadet.

O virgo nobilis,

te numquam inveniet umbra in cadente flore!

175 Virtutes Spes

Flos campi cadit vento, pluvia spargit eum.
O Virginitas, tu permanes in symphoniis
supernorum civium:

unde es suavis flos qui numquam aresces.

180 Innocentia Castitas

Fugite, oves, spurcias Diaboli!

Virtutes

Has te succurrente fugiemus.

strach a ke komu taková láska?!

Kdepak máte toho bojovníka? A kde toho, kdo
by odměňoval? Vždyť nevíte, koho ctíte...

Ctnosti Pokora

Tebe však zaplašil Soudce nejvyšší, a protože jsi
nadutý pýchou, skončil jsi v pekle!

Poslušnost

Já jsem skvoucí Poslušnost.

Pojďte ke mně, překrásné dcery,

já vás odvedu zpět do vlasti a k políbení krále.

Ctnosti Láska

O nejsladší hlasatelko,

rády k tobě přijdeme.

Víra

Já jsem Víra, zrcadlo života.

Ctihodné dcery, pojďte ke mně

a já vám ukážu tryskající pramen.

Ctnosti

Ó jasná, která jsi všechno vyzkoumala, věříme,
že s tvou pomocí dojdeme k pravému prameni.

Naděje

Já jsem ta, která radostně hledí do živoucího Oka.

Já neupadnu do klamavé mloby,

takže mne, Temnoty,

nemůžete zakrýt.

Ctnosti Bohobojnost

Živoucí živote, sladká utěšitelko,

ty vítězíš náde vším smrtonosným

a vidoucím okem odmykáš brány nebe.

Cudnost

Panenství, stojíš nad ložem královským.

Jak sladce planeš v Jeho objetí,

když tě slunce prosvěcuje,

takže tvůj vznešený květ nikdy neopadne.

Šlechtná panno,

tebe chmurné opadávání nikdy nestihne.

Ctnosti Naděje

Plní kvítek opadáva pod náporu větru, lijáky jej třísní...

Panenství, ty trváš ve společných chvalozpěvech
nebešťanů.

Proto nikdy neuvadneš.

Nevinnost Cudnost

Prchejte, ovečky, před nástrahami Ďábla!

Ctnosti

Jen s tvou pomocí jim unikneme.

185 *Contemptus Mundi*
Ego, Contemptus Mundi, sum candor vite.
O misera terre peregrinatio
in multis laboribus - te dimitto.
O Virtutes, venite ad me
 190 *et ascendamus ad fontem vite!*
Virtutes
O gloriosa domina,
tu semper habes certamina Christi,
o magna virtus, que mundum conculcas,
 195 *unde etiam victorioso in celo habitas.*
Amor Celestis
Ego aurea porta in celo fixa sum:
qui per me transit
numquam amarum petulantiam in mente sua gustabit.
 200 *Virtutes*
O filia regis, tu semper es in amplexibus
quos mundus fugit,
O quam suavis est tua dilectio in summo deo!
 <Disciplina>
 205 *Ego sum amatrix simplicium morum*
qui turpia opera nesciunt:
sed semper in regum regem aspicio
et amplector eum in honore altissimo.
Virtutes
 210 *O tu angelica socia, tu es valde ornata*
in regalibus nuptiis.
Verecundia
Ego obtenebro et fugo atque conculco
omnes spurcias Diaboli.
 215 *Virtutes*
Tu es in edificatione celestis Ierusalem,
florens in candidis liliis.
Misericordia
O quam amara est illa duricia
 220 *que non cedit in mentibus,*
misericorditer dolori succurrens!
Ego autem omnibus dolentibus
manum porrigere volo.
Virtutes
 225 *O laudabilis mater peregrinorum,*
tu semper erigis illos
atque ungis pauperes et debiles.
Victoria
Ego Victoria velox et fortis pugnatrix sum -
 230 *in lapide pugno serpentem antiquum conculco.*
Virtutes
O dulcissima bellatrix in torrente fonte
qui absorbit lupum rapacem
o gloriosa coronata nos libenter
 235 *militamus tecum contra illusorem hunc.*

Pohrdání světem
Já jsem Pohrdání světem, jas života.
O bédné pozemské bloudění od
strasti ke strasti, tobě já dávám výhodu.
Vy pak, Ctosti, přijďte ke mně
a společně vystupme k prameni vody živé.
Ctosti
Slavná paní,
jež vedeš všechny zápasy za věc Kristovu.
Velká sílo, ty šlapeš po všem světském
a proto na nebi přebýváš.
Láska k Bohu
Já jsem zlatá brána, v nebi pevně ukotvená.
Kdo do mě vejde,
nikdy v myšlení nezakusí trpkost svévole.
Ctosti
Dcero královská, tvé místo je v náruči,
před níž tento svět uhýbá.
Jak sladké je tvé zalíbení ve vrchovaném Bohu!
Kázeň
Já jsem ta, která miluje prosté mravy těch,
kdož neznají mrzkosti.
Stále vzhlížím ke Králi králů
a objímám jej v nejvyšší úctě.
Ctosti
Družko andělů, jak krásně jsi vystrojena
na královskou svatbu.
Důstojnost
Já zbavuji pozlátko, obracím na útěk
a patou drtím všechny nekalosti Dáblovy.
Ctosti
Tys při stavbě nebeského Jeruzaléma,
rozkvétajíc v bělostných lilích.
Milosrdenství
Ach, trpká je ona zatvřelá neochota,
kteř se zabydlela v srdcích
a odmítá ulehčit bližnímu.
Já však chci nabídnout ruku všem trpícím..
Ctosti
Chvályhodná matka bloudících,
ty je pozvedáš
a vonnou mastí mažeš slabé a chudé.
Vítězství
Já jsem Vítězství rázné a bojovnice silná,
bojuji na skále a starému hadu drtím patou hlavu.
Ctosti
Nejsladší válečnice, jsi podobna vodopádu,
kteř strhl vlka nenasytného.
Slavná a korunovaná,
rády bojujeme po tvém boku proti tomuto šalebníkovi.

Discretio

Ego Discretio sum lux
et dispensatrix omnium creaturarum,
indifferentia dei, quam Adam a se fugavit
 240 *per lasciviam morum.*
Virtutes Castitas
O pulcherrima mater,
quam dulcis et quam suavis es,
quia nemo confunditur in te.
 245 *Pacientia*
Ego sum columpna que molliri non potest,
quia fundamentum meum in deo est.
Virtutes Fides
O firma que stas in caverna petre,
 250 *et o gloriosa bellatrix que suffers omnia!*
Humilitas
O filie Israhel, sub arbore suscitavit vos deus,
unde in hoc tempore recordamini plantationis sue.
Gaudete ergo, filie Syon!
 255
 Pars tertia
Virtutes
 260 *Heu, heu, nos Virtutes plangamus et lugeamus,*
quia ovis domini fugit vitam!
Anima penitens
O vos regales Virtutes, quam speciose
et quam fulgentes estis in summo sole,
 265 *et quam dulcis est vestra mansio -*
et ideo, o ve michi, quia a vobis fugi!
Virtutes
O fugitive, veni, veni ad nos,
et deus suscipiet te.
 270 *Anima penitens*
Ach! Ach! fervens dulcedo absorbit me in peccatis,
et ideo non ausa sum intrare.
Virtutes Caritas
Noli timere nec fugere,
 275 *quia pastor bonus querit in te perditam ovem suam.*
Anima penitens
Nunc est michi necesse ut suscipiatis me,
quoniam in vulneribus feteo
quibus antiquus serpens me contaminavit.
 280 *Virtutes Spes*
Curre ad nos, et sequere vestigia illa

di, sum candor vite.
ratio
dimitto.
e
um vite!

mina Christi,
undum conculcas,
n celo habitas.

o fixa sum:

ulantiam in mente sua gustabit.

es in amplexibus

dilecto in summo deo!

icium morum

nt.

gem aspicio

nore altissimo.

es valde ornata

aque conculco

lli

lesis Ierusalem.

urjela

is

ccurrens!

entibus

ganorum.

debiles

fortis pugnatrix sum

entem antiquum conculco.

in fonte

repacem

nos libenter

o illusorem hunc

Pohrdání světem

Já jsem Pohrdání světem, jas života.
O bédné pozemské bloudění od
strasti ke strasti, tobě já dávám výhost.
Vy pak, Ctosti, přijďte ke mně
a společně vystupme k prameni vody živé.

Ctnosti

Slavná paní,
jež vedeš všechny zápasy za věc Kristovu.
Velká sílo, ty šlapeš po všem světském
a proto na nebi přebýváš.

Láska k Bohu

Já jsem zlatá brána, v nebi pevně ukotvená.
Kdo do mě vejde,
nikdy v myšlení nezakusí trpkost svévole.

Ctnosti

Dcery královská, tvé místo je v náruči,
před níž tento svět uhýbá.
Jak sladké je tvé zalíbení ve svrchovaném Bohu!

Kázeň

Já jsem ta, která miluje prosté mravy těch,
kdož neznají mrzkostí.
Stále vzhlížím ke Králi králů
a objímám jej v nejvyšší úctě.

Ctnosti

Družko andělů, jak krásně jsi vystrojena
na královskou svatbu.

Důstojnost

Já zbavuji pozlátka, obracím na útěk
a patou drtím všechny nekalosti Dáblovy.

Ctnosti

Tys při stavbě nebeského Jeruzaléma,
rozkvétajíc v bělostných lilích.

Milosrdenství

Ach, trpká je ona zatvrzelá neochota,
která se zabydlela v srdcích
a odmítá ulehčit bližnímu.

Já však chci nabídnout ruku všem trpícím..

Ctnosti

Chvályhodná matko bloudících,
ty je pozvedáš
a vonnou masť mažeš slabé a chudé.

Vítězství

Já jsem Vítězství rázné a bojovnice silná,
bojuji na skále a starému hadu drtím patou hlavu.

Ctnosti

Nejsladší válečnice, jsi podobna vodopádu,
který strhl víka nenasytného.

Slavná a korunovaná,

rády bojujeme po tvém boku proti tomuto šalebníkovi.

240

245

250

255

260

265

270

275

280

Discretio

Ego Discretio sum lux
et dispensatrix omnium creaturarum,
indifferentia dei, quam Adam a se fugavit
per lasciviam morum.

Virtutes Castitas

O pulcherrima mater,
quam dulcis et quam suavis es,
quia nemo confunditur in te.

Pacientia

Ego sum columpna que molliri non potest,
quia fundamentum meum in deo est.

Virtutes Fides

O firma que stas in caverna petre,
et o gloriosa bellatrix que suffers omnia!

Humilitas

O filie Israhel, sub arbore suscitavit vos deus,
unde in hoc tempore recordamini plantationis sue.
Gaudete ergo, filie Syon!

Pars tertia

Virtutes

Heu, heu, nos Virtutes plangamus et lugeamus,
quia ovis domini fugit vitam!

Anima penitens

O vos regales Virtutes, quam speciose
et quam fulgentes estis in summo sole,
et quam dulcis est vestra mansio -
et ideo, o ve michi, quia a vobis fugi!

Virtutes

O fugitive, veni, veni ad nos,
et deus suscipiet te.

Anima penitens

Ach! Ach! fervens dulcedo absorbit me in peccatis,
et ideo non ausa sum intrare.

Virtutes Karitas

Noli timere nec fugere,
quia pastor bonus querit in te perditam ovem suam.

Anima penitens

Nunc est michi necesse ut suscipiatis me,
quoniam in vulneribus feteo
quibus antiquus serpens me contaminavit.

Virtutes Spes

Curre ad nos, et sequere vestigia illa

Rozvážlivost

Já jsem Rozvážlivost, světlo
a rozvažovatelka všeho stvoření v jeho rozličnosti před
Bohem. Mne Adam od sebe zahnal
nevázaností svých mravů.

Ctnosti Cudnost

Spanilá matko, jak jsi sladká a libezná!
Neboť ten, kdo se tebou řídí,
nikdy nesejde z cesty.

Trpělivost

Já jsem ten pilíř, který se nemůže zbortit,
neboť mé základy jsou v Bohu.

Ctnosti Víra

Ty pevný sloupe ve skalní rozsedině,
ó slavná bojovnice, která vše vydržíš a sneseš.

Pokora

Dcery izraelské, pod stromem vás Bůh uvedl v život
a proto se v tomto čase rozpomeňte na své zrození.
Zaradujte se tedy, dcery jeruzalémské!

Třetí scéna

Ctnosti

Běda, Ctosti, plačme a truchleme.
Vždyť ovečka Páně uniká životu.

Kajicná Duše si stýská a oslovuje Ctosti

Aj vy královské Ctosti, jak jste krásné
a jak oslnivé v záři denice,
jak sladké je s vámi přebývat...
A proto, ach běda mi, že jsem od vás utekla..

Ctnosti

Uprchlíce, pojď, pojď k nám
a Bůh Tě pozdraví.

Kajicná Duše

Ach! ach! Sálající slast hřešení mne strávila docela..
Proto jsem se neodvažovala vstoupit!!

Ctnosti Láska

Neboj se a neutíkej, neboť Dobrý pastýř
hledá v tobě svoji ztracenou ovečku.

Kajicná Duše

Nyní potřebuji abyste mne pozvedly,
ježto páchnou mé rány,
kterými mne poskvnil ten starý had.

Ctnosti Naděje

Poběž k nám a sleduj ony šlépěje.

in quibus nunquam cades in societate nostra,
et deus curabit te.

Anima penitens
285 Ego peccator qui fugi vitam:
plenus ulceribus veniam ad vos,
ut prebeat michi scutum redemptionis.
O tu omnis militia regine,
290 et o vos, candida lilia ipsius, cum rosea purpura,
inclinate vos ad me, quia peregrina a vobis exulavi,
et adiuvate me, ut in sanguine
filii dei possim surgere.

Virtutes Fides
295 O Anima fugitiva, esto robusta,
et indue te arma lucis.

Anima penitens
Et o vera medicina, Humilitas, prebe michi auxilium,
quia superbia in multis vicis fregit me,
multas cicatrices michi imponens.
300 Nunc fugio ad te, et ideo suscipe me.

Humilitas
O omnes Virtutes, suscipite lugentem peccatorem,
in suis cicatricibus, propter vulnera Christi,
et perducite eum ad me.

305 **Timor Dei et Spes**
Volumus te reducere et nolumus te deserere,
et omnis celestis militia gaudet super te -
ergo decet nos in symphonia sonare.

Humilitas
310 O misera filia, volo te amplecti,
quia magnus medicus dura
et amara vulnera propter te passus est.

Virtutes
315 O vivens fons, quam magna est suavitas tua,
qui faciem istorum in te non amisisti,
sed acute previdisti
quo modo eos de angelico casu abstraheres
qui se estimabant illud habere
quod non licet sic stare;
320 unde gaude, filia Syon,
quia deus tibi multos reddidit
quos serpens de te abscidere voluit,
qui nunc in maiori luce fulgent
quam prius illorum causa fuisset.

325

na nichž námi obklopena nikdy neklopýtneš
a Bůh tě ochrání.

Kajčná Duše
Já hříšná odmítala život .
Pokryta vředy přicházím za vámi,
abyste mi propůjčily štít spásy.
Ó ty veškeré vojsko královnino
a vy, bělostné lilie její, s nachovým rouchem z růží,
skloňte se ke mně - vždyť bludně jsem vás opouštěla.
Pomozte mi, abych v krvi syna Božího
mohla se opět vzchopit.

Ctnosti Víra
Duše uprchlická, buď silná
a oděj se zbraněmi světla.

Kajčná Duše
Ó Pokoro, ty jsi skutečný lék! Budiz' moji záštitou.
Velmi jsem se mýlila, pýcha ta mne zlomila,
převelice mě zjizvila.
Nyní se k tobě utkám, ujmi se mne!

Pokora
Ó Ctnosti všechny, ujměte se hříšnice,
jež truchlí pro rány Kristovy,
a předved'te ji i s jejími jizvami ke mně.

Ctnosti - Bohabojnost a Naděje - (k Duši)
Chceme tě přivést zpátky a už tě neopustíme.
Celé nebeské vojsko se nad tebou raduje.
Sluší se tedy, abychom společně zapěly chvalozpěv.

Pokora
Ubohé dítě, chci tě obejmout -
vždyť sám veliký uzdravovatel pro tebe vytrpěl těžké
a hořké rány.

Ctnosti (ke Kristu):
Zřídlo života, jak velmi jsi lahodný.
Ty, kterýs nevyňal ze své lásky tvář těchto hříšníků,
ba jsi bystře předvidal, kterak
vytrhneš z osudu padlých andělů ty,
kteří si osobovali to,
co není dovoleno.
A proto plesej, dcero sionská,
protože Bůh ti vrátil mnohé z těch,
které had od tebe chtěl odlákat
a kteří nyní září jasnějším světlem,
než by byli mohli zářit před tím.

330 **Pars quarta**

Diabolus
Que es, aut unde venis?
Tu amplexata es me, et ego foras eduxi te.
Sed nunc in reversione tua confundis me -
ego autem pugna mea deiciam te!

335 **Anima penitens**
Ego omnes vias meas malas esse cognovi,
et ideo fugi a te.

340 **Modo autem, o illusor, pugno contra te.**
Inde tu, o regina Humilitas
tuo medicamine adiuva me!
Humilitas ad Victoriam
O Victoria, que istum in celo superasti,
curre cum militibus tuis
et omnes ligate Diabolum hunc!

345 **Victoria ad Virtutes**
O fortissimi et gloriosissimi milites, venite,
et adiuvate me istum fallacem vincere.

Virtutes
350 O dulcissima bellatrix, in torrente fonte
qui absorbit lupum rapacem -
o gloriosa coronata, nos libenter
militamus tecum contra illusorem hunc.

Humilitas
355 Ligate ergo istum, o Virtutes preclare!
Virtutes Spes
O regina nostra, tibi parebimus,
et precepta tua in omnibus adimplebimus.

360 **Victoria**
Gaudete, o socii, quia antiquus serpens ligatus est!
Virtutes
Laus tibi, Christe, rex angelorum!
Castitas
In mente altissimi, o Satana, caput tuum conculcavi,
et in virginea forma dulce miraculum colui,
ubi filius dei venit in mundum,
unde deiectus es in omnibus spoliis tuis,
et nunc gaudeant omnes qui habitant in celis,
quia venter tuus confusus est.

370 **Diabolus**
Tu nescis quid colis, quia venter tuus vacuus est
pulcra forma de viro sumpta -
ubi transis preceptum
quod deus in suavi copula precepit.

ades in societate nostra,

i vitam:
am ad vos,
atum redemptionis.
gine,

ipsius, cum rosea purpura,
uia peregrina a vobis exulavi,
anguine
filii dei possim surgere.

robusta,

umilitas, prebe michi auxilium,
s viciis fregit me,
i imponens.
eo suscipe me.

ipite lugentem peccatorem,
opter vulnera Christi,
z.

nolumus te deserere,
z gaudet super te -
honia sonare.

implecti,
lura
er te passus est.

a est suavitas tua,
m amisisti.

casu abstraheres
ere

tit
re voluit,
gent
uiset

na nichž námi obklopena nikdy neklopýtneš
a Bůh tě ochrání..

Kajčná Duše

Já hříšná odmítala život.
Pokryta vředy přicházím za vámi,
abyste mi propůjčily štít spásy.
Ó ty veškeré vojsko královnino
a vy, bělostné lilie její, s nachovým rouchem z růží,
skloňte se ke mně - vždyť bludně jsem vás opouštěla.
Pomozte mi, abych v krvi syna Božího
mohla se opět vzchopit.

Ctnost Víra

Duše uprchlická, buď silná
a oděj se zbraněmi světla.

Kajčná Duše

Ó Pokoro, ty jsi skutečný lékl Budiž mojí zástitou.
Velmi jsem se mýlila, pýcha ta mne zlomila,
převelice mě zjizvila.
Nyní se k tobě utkám, ujmí se mne!

Pokora

Ó Ctnosti všechny, ujměte se hříšnice,
jež truchlí pro rány Kristovy,
a předved'te ji i s jejími jizvami ke mně.

Ctnosti - Bohabojnost a Naděje - (k Duši)

Chceme tě přivést zpátky a už tě neopustíme.
Celé nebeské vojsko se nad tebou raduje.

Sluší se tedy, abychom společně zapěly chvalo zpěv.

Pokora

Ubohé dítě, chci tě obejmout -
vždyť sám veliký uzdravovatel pro tebe vytrpěl těžké
a hořké rány.

Ctnosti (ke Kristu):

Zřídlo života, jak velmi jsi lahodný.
Ty, kterýs nevyňal ze své lásky tvář těchto hříšníků,
ba jsi bystře předvidal, kterak
vytrhneš z osudu padlých andělů ty,
kteří si osobovali to,
co není dovoleno.

A proto plesej, dcero sionská,
protože Bůh ti vrátil mnohé z těch,
které had od tebe chtěl odlákat
a kteří nyní zářl jasnějším světlem,
než by byli mohli zářit před tím.

Pars quarta

330

Diabolus

Que es, aut unde venis?
Tu amplexata es me, et ego foras eduxi te.
Sed nunc in reversione tua confundis me -
ego autem pugna mea deiciam te!

335

Anima penitens

Ego omnes vias meas malas esse cognovi,
et ideo fugi a te.

340

Modo autem, o illusor, pugno contra te.

Inde tu, o regina Humilitas

tuo medicamine adiuva me!

Humilitas ad Victoriam

O Victoria, que istum in celo superasti,

curre cum militibus tuis

345

et omnes ligate Diabolum hunc!

Victoria ad Virtutes

O fortissimi et gloriosissimi milites, venite,

et adiuvate me istum fallacem vincere.

350

Virtutes

O dulcissima bellatrix, in torrente fonte

qui absorbit lupum rapacem -

o gloriosa coronata, nos libenter

militamus tecum contra illusorem hunc.

Humilitas

355

Ligate ergo istum, o Virtutes preclare!

Virtutes Spes

O regina nostra, tibi parebimus,

et precepta tua in omnibus adimplebimus.

360

Victoria

Gaudete, o socii, quia antiquus serpens ligatus est!

Virtutes

Laus tibi, Christe, rex angelorum!

Castitas

In mente altissimi, o Satana, caput tuum conculcavi,

365

et in virginea forma dulce miraculum colui,

ubi filius dei venit in mundum,

unde detectus es in omnibus spoliis tuis,

et nunc gaudeant omnes qui habitant in celis,

quia venter tuus confusus est.

370

Diabolus

Tu nescis quid colis, quia venter tuus vacuus est

pulcra forma de viro sumpta -

ubi transis preceptum

quod deus in suavi copula precepit.

Čtvrtá scéna

Đábel

Co ty jsi zač?

Ty patříš mně a já to byl, kdo tě vyvedl ven.

Tim, že ses obrátila, mne uvádíš do zmatku.

Já však se s tebou utkám a smetu tě.

Kajčná Duše

Seznal jsem, že všechny tvé cesty vedou ke zlu.

Proto jsem od tebe prchl.

Nyní však dokonce, ty falešniku,

proti tobě pozvedám zbraň ...

A ty, královno Pokoro, vypomož mi svým lékem.

Pokora k Vítězství

Ó vítězná, kteráš ho přemohla již v nebi,

poběž se svými vojáky

a všichni společně svažte toho Đábla.

Vítězství k Pokoře

Pfeudatní a proslulí vojini, přijďte sem

a pomozte mi zdolat tohoto ošemetníka.

Ctnosti

Nejsladší válečnice, podobná jsi vodopádu,

který pohltil nenasatného víka.

Slavná a ověččená,

rády po tvém boku povedeme válku proti tomuto lháři.

Pokora

Spoutejte jej tedy, ctnosti přejasně.

Ctnosti Naděje

Královno naše, poslechneme tě na slovo

a ve všem všudy vyplníme tvé rozkazy.

Vítězství

Radujte se, družky, neboť dávný had byl spoután.

Ctnosti

Chvála tobě, Kriste, králi andělů.

Cudnost:

V myslí Nejvyššího, ó Satane, jsem tvou hlavu

pošlapala a skrze panenskou přirozenost jsem vypěstila

sladký div, kudy toťž Syn Boží vešel v tento svět.

Proto svržen jsi i se vši svou zbrojí,

a nyní ať zaplesají všichni, kdo nebe obývají,

ješto tvůj odporový břich došel zmatení.

Đábel

Ty vůbec nevíš, koho ctiš, protože tvůj břich, tvé

lůno je prázdné, připraveno o tvar, který mu dává muž.

Čímž také přestupuješ příkázání, které vydal sám Bůh,

a sice: Sladké budiž spojení v lásce...

375 *pulcra forma de viro sumpta -
ubi transis preceptum
quod deus in suavi copula precepit,
unde nescis quid sis!*
Castitas

380 *Quomodo posset me hoc tangere
quod tua suggestio polluit
per immundiciam incestus?
Unum virum protuli,
qui genus humanum ad se congregat,
contra te, per nativitatem suam.*
Virtutes Timor Dei
*O deus, quis es tu, qui in temetipso
hoc magnum consilium habuisti,
Victoria*

390 *quod destruxit infernalem haustum
in publicanis et peccatoribus,
Spes
qui nunc lucent in superna bonitate!*
Humilitas

395 *Unde, o rex, laus sit tibi.
Karitas
O pater omnipotens, ex te fluit fons in igneo amore:
Fides
perduc filios tuos in rectum ventum velorum aquarum,
ita ut et nos eos hoc modo perducamus
in celestem Ierusalem.*
Virtutes et Anime
*In principio omnes creature viruerunt,
in medio flores floruerunt,
postea viriditas descendit.*

405 *Et istud vir preliator vidit et dixit:
Hoc scio, sed aureus numerus nondum est plenus.
Tu ergo, paternam speculum aspice:
in corpore meo fatigationem sustineo,
parvuli etiam mei deficiunt.*

410 *Nunc memor esto, quod plenitudo que in primo facta est
aescere non debuit,
et tunc in te habuisti
quod oculus tuus nunquam cederet
usque dum corpus meum videres plenum gemmarum.
Nam me fatigat quod omnia membra mea in irrisione vadunt.
Pater, vide, vulnera mea tibi ostendo.
Ergo nunc, omnes homines,
genua vestra ad patrem vestrum flectite,
ut vobis manum suam porrigat.*

420

*Proto nevíš, či jsi!
Cudnost
Kterak by se mě mohlo dotknout,
co tvoje smilná myšlenka poskvřuje špinavostí?*

*Jednoho člověka jsem počala a povila,
který celý lidský rod
svým zrozením sjednotil proti tobě.
Ctnosti Bohabojnost
Bože, kdo jsi ty,
žeš v sobě pojal tak veliký úmysl,
Vítězství
zničit pekelný zdroj v celnících a hříšnicích.*

*Naděje
kterí nyní září v nejvyšším dobru!
Pokora
Proto, ó králi, budiž tobě chvála.
Láska
Ó všemohoucí otče, z tebe vyvěrá pramen ohnivé lásky
Víra*

*Přiveď své syny, dej jim na moři
dobrý vítr do plachet, abychom i my je takovým
způsobem převedly do nebeského Jeruzaléma.*

*Ctnosti a duše
Na počátku všechna stvoření byla svěží,
a uprostřed nich kvetly květy,
potom zeleň ustoupila.
A onen muž-válečník to viděl a řekl:
To všechno vím, ale zlatý počet ještě není dovršen.
Ty pohleď do otcovského zrcadla.
Cítím únavu ve svém těle
a moji malíci také ochabují.
Nyní si pamatuj, že plnost, která byla na počátku,
nesmí uvadnout.
A tu i jsi měl v sobě pevně vstřípeno,
že tvé oko nikdy neustalo,
dokud jsi viděl mé tělo plné drahokamů.
Neboť mne unavuje, že všechny mé údy jsou na posměch.
Otče, viz, tobě ukazují své rány.
Nyní tedy, všichni lidé,
skloňte svá kolena před Otcem svým,
aby k vám mohl napřáhnout svou ruku..*

*Ctnosti a božské síly před zdí táhnou
- zleva Štědrost, Zdrženlivost, Zbožnost, Pokoř*

*Ctnosti před Kristem trůnícím na vý
- shora zleva Stálost, Touha po Nebí, Usebr*

Proto nevíš, či jsi!
 Cudnost
 Kterak by se mě mohlo dotknout,
 co tvoje smilná myšlenka poskvňuje špinavostí?

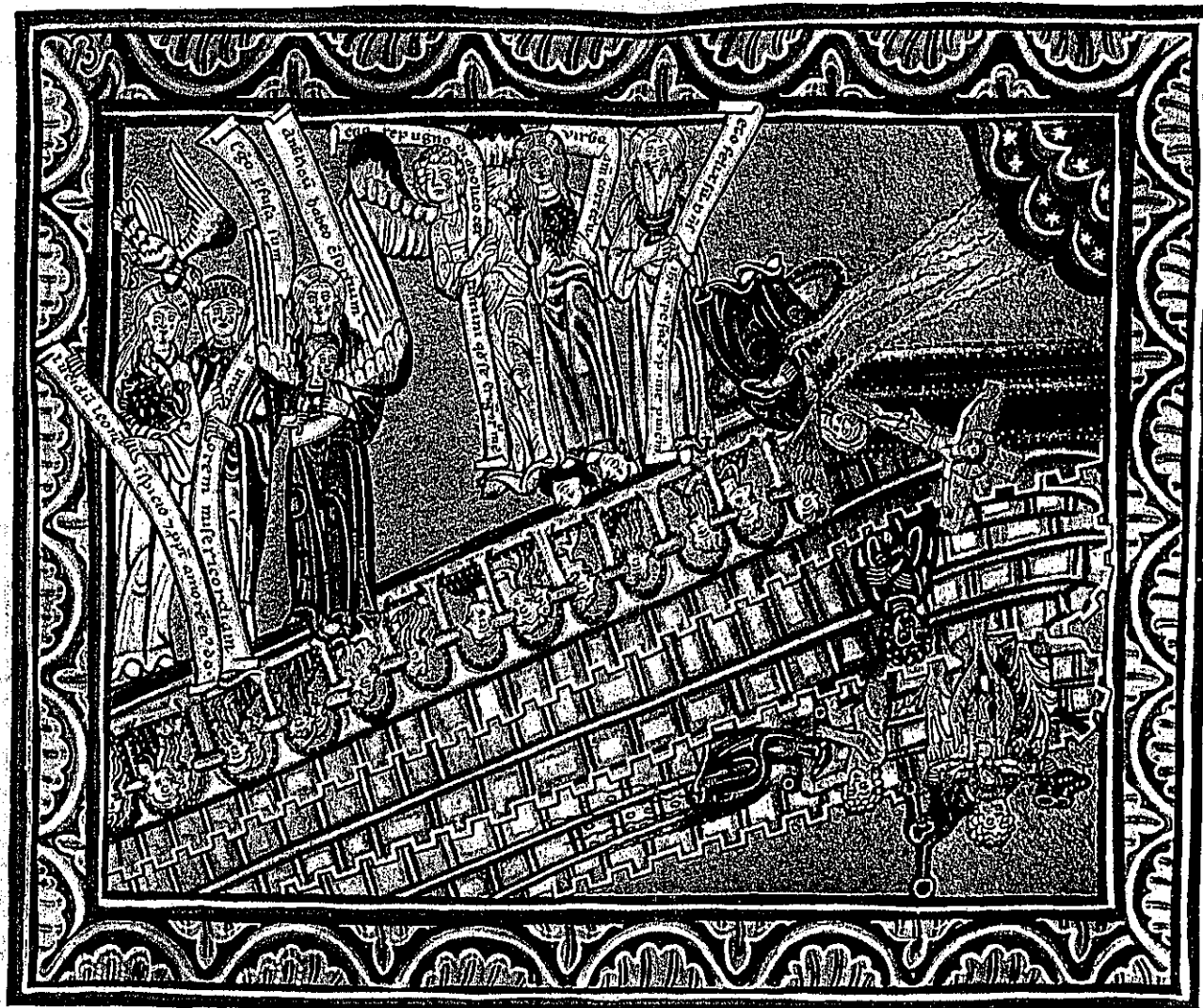
Jednoho člověka jsem počala a povila,
 který celý lidský rod
 svým zrozením sjednotil proti tobě.
 Ctnosti Bohabojnost
 Bože, kdo jsi ty,
 žeš v sobě pojat tak veliký úmysl,
 Vítězství
 zničit pekelný zdroj v celnících a hřišnicích,

Naděje
 kteří nyní září v nejvyšším dobru!
 Pokora
 Proto, ó králi, budiž tobě chvála.
 Láska
 Ó všemohoucí otče, z tebe vyvěrá pramen ohnivé lásky
 Víra

Přiveď své syny, dej jim na moři
 dobrý vítr do plachet, abychom i my je takovým
 způsobem převedly do nebeského Jeruzaléma.

Ctnosti a duše
 Na počátku všechna stvoření byla svěží,
 a uprostřed nich kvetly květy,
 potom zeleň ustoupila.
 A onen muž-válečník to viděl a řekl:
 To všechno vím, ale zlatý počet ještě není dovršen.
 Ty pohleď do otcovského zrcadla.
 Cítím únavu ve svém těle
 a moji maličci také ochabují.
 Nyní si pamatuj, že plnost, která byla na počátku,
 nesmí uvadnout.

A tu i jsi měl v sobě pevně vstřípeno,
 že tvé oko nikdy neustalo,
 dokud jsi viděl mé tělo plné drahokamů.
 Neboť mne unavuje, že všechny mé údy jsou na posměch.
 Otče, viz, tobě ukazují své rány.
 Nyní tedy, všichni lidé,
 skloňte svá kolena před Otcem svým,
 aby k vám mohl napřáhnout svou ruku.

Ctnosti a božské síly před zdí táhnoucí se od severního k západnímu rohu
 - zleva Štídlost, Zdrženlivost, Zbožnost, Pokoj, Pravda, Blaženost, Rozvážlivost, Spása Duší

Ctnosti před Kristem trůnícím na východním rohu stavby
 - shora zleva Stálost, Touha po Nebi, Usebranost srdce, Pohrdání světem, Svornost →